

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

TKI0767

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ អ៊ុក ឆិន ភេទប្រុស អាយុ៧១ឆ្នាំ

មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: មេភូមិ

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិជំរះ ឃុំព្រៃរំដេង ស្រុកភិរវ័ង ខេត្តតាកែវ

ថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: គ្រី ស៊ុយហៀង

០១:០១:០៣

៣២ទំព័រ

ស៊ុយហៀង : ថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ ។ លោកគាត់ជម្រាបសួរ ខ្ញុំឈ្មោះ គ្រី ស៊ុយហៀង មកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា។ ជាអង្គការមួយក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយដែលធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងចងក្រងទុកឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រ ទាក់ទងនឹងរបបខ្មែរក្រហម ។ ចឹងថ្ងៃនេះ ពួកខ្ញុំមកនឹងដើម្បីជួបសម្ភាសន៍លោកគាត់ទាក់ទងនឹងប្រវត្តិលោកគាត់កាលជំនាន់នោះ លោកគាត់ឆ្លងកាត់ម៉េចខ្លះ ហើយលោកគាត់មានបទពិសោធន៍ធ្វើអ្វីខ្លះ លោកគាត់និយាយនូវអ្វីដែលលោកគាត់បានចងចាំ ។ ចឹងខ្ញុំសុំជម្រាបសួរមុន លោកគាត់ឈ្មោះអីកេដែរ?

ឆិន : ខ្ញុំឈ្មោះនេះ អ៊ុក ឆិន ។

ស៊ុយហៀង : លោកគាត់អាយុប៉ុន្មាន?

ឆិន : ៧១ ហើយ ។

ស៊ុយហៀង : លោកគាត់ស្នាក់នៅណាដែររាល់ថ្ងៃ?

ឆិន : ស្នាក់នៅជាមួយកូន នៅនឹងដែរ ។

ស៊ុយហៀង : នៅនឹងភូមិអីដែរ?

ឆិន : ភូមិជំរះ ឃុំព្រៃរំដេង ។

ស៊ុយហៀង : ស្រុក?

ឆិន : ភិរវ័ង ។

ស៊ុយហៀង : ខេត្តតាកែវ?

ឆិន : ប្តឹង ។

ស៊ុយហៀង : ចឹងលោកគាត់សុំសួរតាំងពីដើម លោកគាត់កាលនឹងមានរៀនមានសូត្រទេ ពីដើម?

ឆិន : កាលជំនាន់នឹង មានរៀនមានសូត្រចឹងដែរ តែការងាររៀនសូត្រ ការងារប្រជុំរៀន ដូចតែគ្នា កូនចៅក៏មានរៀននឹងសាលា ប៉ុនសាលារ៉ាមិនទៀង ដូចកាលក្រោមដុះ ជួនកាលម្ចប់លើអីចឹងទៅ ។

សុយហៀង : ចុះមុននឹង លោកគាមានរៀនមានអីទេ កាលនៅក្មេង?

ឆិន : កាលនៅក្មេងមានរៀនដែរ រៀនសាលារត្ត ។

សុយហៀង : រត្តណាដែរ?

ឆិន : រត្តអង្គរ ។

សុយហៀង : លោករៀនដល់ថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន?

ឆិន : ហេ! រកថ្នាក់មិនឃើញ ប្រហែលជាថ្នាក់ទី១០ទីអីនឹង ។

សុយហៀង : ចេះអាន ចេះសរសេរដែរ?

ឆិន : សរសេរដែរ ប៉ុនរ៉ាមិនសូវបានស្ងាត់ជំនាញ ។

សុយហៀង : ចុះដល់ពេលជំនាន់លន់ លន់ លោកគាធ្វើអីដែរ?

ឆិន : ជំនាន់ លន់ លន់ ជាប់ប្រធានក្រុមដែរ ។

សុយហៀង : ធ្វើអីដែរ?

ឆិន : ទេ! គ្មាន ។

សុយហៀង : អត់មានធ្វើអី តែជាប់ឈ្មោះ?

ឆិន : អានេះគ្រាន់ជាប់តែឈ្មោះ គ្មានកៀងករប្រជាជន ។

សុយហៀង : ពីណាកេចាត់តាំងឲ្យអ្នកធ្វើប្រធានក្រុម?

ឆិន : អានឹងថ្នាក់ឃុំ ថ្នាក់ភូមិគេ ។

សុយហៀង : គណៈឃុំ?

ឆិន : អី!

សុយហៀង : គណៈឃុំនឹងអ្នកណា?

ឆិន : ឃុំជំនាន់នឹង ឈ្មោះភាជាន ស្លាប់ ។

សុយហៀង : ឈ្មោះភាជាន ស្លាប់បាត់ហើយ ។ លោកគានៅក្រុមអីគេ?

ឆិន : ក្រុម?

សុយហៀង : លោកគាមិញថាធ្វើមេក្រុម?

ឆិន : ហេ! ក្រុមនោះមិននាមថាក្រុមទី១ ទី២អីទេ គ្រាន់តែគេដាច់ជាប់នាមចាត់តាំងឲ្យធ្វើ
ក្រុមតែប៉ុន្មាន ។

សុយហៀង : ធ្វើក្រុមនឹងធ្វើខាងអីដែរ?

ឆិន : ក្រុមប្រជាជនភូមិ ។

សុយហៀង : ហើយលោកតាមើលការខាងអី?

ឆិន : ជំនាន់នោះ គ្រាន់តែដាច់ៗហើយចោលទេ អត់មានទៅគ្រប់គ្រងស្តីទេ ។

សុយហៀង : អូ! អត់មានធ្វើស្តីទាំងអស់ មានតែឈ្មោះ?

ឆិន : ហ្នឹងហើយ មានតែឈ្មោះ ។

សុយហៀង : ចុះអំឡុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ នៃរបបលន់ នល់នោះលោកនៅតែធ្វើចីនរហូត?

ឆិន : ទល់តែរំដោះខ្មែរក្រហមចូលដល់ បានថយ ។

សុយហៀង : ឆ្នាំណាដែរ?

ឆិន : ៧០១ នឹងលន់ នល់ ត្រូវថយហើយ ។

សុយហៀង : លោកតាធ្វើអីទៀត?

ឆិន : ដល់ថយពីនឹងមក មាននៅតែស្រែធ្វើស្រែវិញ ។

សុយហៀង : លោកតាមានចូលបដិវត្ត ចូលអីដែរ?

ឆិន : គ្មាន ។

សុយហៀង : អត់មានចូលទេ?

ឆិន : គ្មាន អត់មានចូលទៅណា នៅតែដូះ នឹងម្នាក់ ។ ដល់គេមកគេចាត់តាំងឲ្យធ្វើក្រុមធ្វើ
អីបន្តទៀត អាទីនឹងបម្រើជាមួយប្រជាជនចិនទេ ។ មិនចិនទេ ក្រុមចេញចោលដូះ
សម្បែង នាយទុននៅព្រៃផ្សែងអត់ទេ ។

សុយហៀង : អីនៅធ្វើចីនរហូតដល់ខ្មែរក្រហមចូលមក?

ឆិន : ហ្នឹងហើយ ។

សុយហៀង : ដល់ពេលខ្មែរក្រហមចូលមក គេចាត់ឲ្យលោកតាធ្វើអី?

ឆិន : ធ្វើក្រុមទៀត ។

សុយហៀង : ក្រុមភូមិនឹងម្នាក់?

ឆិន : ហ្នឹងហើយក្រុមនៅក្នុងភូមិ ។ រួចមកបានមកដល់៧៦ ៧៧បានធ្វើមេភូមិកាលប៉ុល
ពត វាឆ្លងកាត់៧៥ចូល៦ ៧ នោះ បាន៤ឆ្នាំ យើងត្រូវរំដោះក្រោយនោះ ។

ជាតិ : ឆ្នាំណាអីកេត្យអីធ្វើឈ្មួញ?
 និន : អាឈ្មួញនឹង តាំងពីមិនទាន់មេឃុំ អាទោរមិននៅជាមួយទ័ពនោះ ទ័ពកេចូលមុនដំបូង
 ទ័ពកេចូលដល់ ។ មិន៧២ទ័ពកេចូលមកដោះបាននៅកន្លែងនេះ កាលខ្មែរក្រហម
 នឹង ។ ដល់រួចពីនឹងមកនៅជាមួយទ័ពនឹង មេឃុំគេមកកេចាត់តាំងថ្មី ទាល់តែឆ្នាំ៧៦
 ៧៧នឹង បានកេចាត់តាំងធ្វើភូមិ ។
 ជាតិ : ចុះពេលកេចូលមកឆ្នាំ៧២នឹង មេភូមិចាស់គេយកទៅណា?
 និន : មេភូមិចាស់នៅចិនដែរ ឃើញថាវាសុខរហូត ។
 ជាតិ : អត់អី អត់ជួសប្តូរអី?
 និន : អត់ទេ ។
 ជាតិ : ចុះឃុំវិញ?
 និន : ឃុំគាត់ទៅបាត់រហូត ។
 ជាតិ : ហើយអ្នកថ្មីកេចូលមក?
 និន : ពី៧៣ អាមេឃុំប៉ុលពត កេចូលមក តែមេឃុំយើងនៅមូលដ្ឋាននេះទៅបាត់ហើយ
 បាត់រហូត ។
 ជាតិ : កេចាត់ ឬមួយកាត់រត់?
 និន : កាត់រត់ៗទៅបាត់រហូត មិនឃើញវិល ។
 ជាតិ : ហើយអីធ្វើឈ្មួញនឹង ធ្វើឈ្មួញឲ្យខាងណា?
 និន : ខាងខ្មែរក្រហមនឹង ។
 ជាតិ : ប្រធានភូមិឈ្មោះអីកាលនឹង?
 និន : ប្រធានភូមិកាលនោះឈ្មោះ គប់ ស្លាប់បាត់ ។
 ជាតិ : គាត់ប្រគល់សាច់ញាតិអី?
 និន : មិនទេ គ្រូវាជាញាតិភូមិ ។
 ជាតិ : ប៉ុន្មាននាក់ធ្វើឈ្មួញជំនាន់អី ពួកម៉ាកអី?
 និន : វាអានឹងទៅបាត់អស់ដែរ ហើយរកថាប៉ុន្មាននាក់ វាមានច្រើនដែរ ។
 ជាតិ : ច្រើន?
 និន : ប៉ុន្មានបាត់អស់ ប៉ុន្មានបាត់ឆាប់ទេ មិនមែនបាត់រស់ ។
 ជាតិ : អ៊ីស្ម័ក្រចិត្តចូល ឬមួយគេ?

និន : មិនទេ មកគេចេះហៅប្រើៗទៅធ្វើ ពេលគេមើលឃើញចាត់តាំងក្រៅ ខ្មាំងបោះ
ឆ្នោត គ្មានស្តីអានីស ។

ជាតិ : ចូលឈ្នួបនឹងឆ្នាំ៧/២ ?

និន : បាទ!

ជាតិ : ចូលឈ្នួបភ្លាមគេឲ្យអីធ្វើអីខ្លះ ទៅរាយការណ៍ដល់ណា?

និន : ទេ! គ្មានទៅអី ទៅដុះ បើតាមគិតធ្វើៗ ដើម្បីស្រែភ្នំតែម្តង គ្មានហៅទៅសួរស្តីណា
ទៅបំពាក់បំប៉នឯណា ។

ជាតិ : អត់ទេ?

និន : អត់ ។

ជាតិ : តែគ្នាទីធ្វើស្តីដែរ ឈ្នួប?

និន : គ្នាទីរបស់វា បើតាមមើលវាថាឲ្យដើរមើលប្រជាជន អ្នកណាធ្វើម៉េចៗ រាយការណ៍
តែវាគ្មានស្តីទេ ប្រាប់តែប្រជាជនថា តែគេប្រើឲ្យធ្វើស្តីធ្វើនឹងទៅ ស្រែភ្នំយើងដឹង
ស្រែភ្នំ មិនចាំបាច់គិតស្តីច្រើន ។ ប៉ុន្តែឃើញថាចឹងទៅវាសុខរហូត តែប៉ុន្តែទៅ
ដល់ភូមិគេក្រោយៗ ទៅលើគេ...វាទៅលើភូមិគេហើយ ។ ដល់គេចាត់តាំងទៅភូមិ
គេនឹងទៅ ទៅនឹងភូមិនឹង ដល់មក៧៦ ៧៧នឹង វាបាត់ ។

ជាតិ : ហើយអ្វីកាន់កាំភ្លើងប៉ុន្មានដើម កាលគេឲ្យធ្វើឈ្នួបដំបូង?

និន : កាំភ្លើងគ្មាន ។

ជាតិ : អត់មានទេ?

និន : អត់ ហើយរួមផ្សំនឹងប្រជាជន មិនចាត់តាំងនឹងចេញឈ្នួបភូមិ ចេញឈ្នួបឃុំ គ្រាន់
ថាជំនួសៗ ដៃ មាត់ ពាក្យអីអាតិចតួចទៅ វាមិនបានដល់ទៅគ្រឿងអារុំធាន ។

ជាតិ : អ្វីមានដែលទៅប្រជុំ ទៅអី?

និន : ប្រជុំដែរ មិនអត់ទេ ។

ជាតិ : ប្រជុំណាខ្លះដែរ កាលជំនាន់ធ្វើឈ្នួប?

និន : ទៅប្រជុំវាទៅខាងត្រពាំងរុន គេហៅវាតួមង្គលៗ ។

ជាតិ : កន្លែងអីគេ ត្រពាំងរុន?

និន : កន្លែងស្រុក ។

ជាតិ : ការិយាល័យស្រុក?

និន : ហ្នឹង ។
 ជាតិ : ស្រុកប៉ុន្មាន?
 និន : ស្រុក១០៧ ។
 ជាតិ : ១០៧នៅត្រពាំងរុនម៉ង់?
 និន : ហ្នឹងហើយ ។
 ជាតិ : ត្រពាំងរុននៅណាវិញ?
 និន : ត្រពាំងរុន ជើង ។
 ជាតិ : ការិយាល័យស្រុកនៅក្នុង អំស្កាល់កន្លែងទីតាំងរាល់ថ្ងៃ ភូមិអី?
 និន : ភូមិត្រពាំងរុននឹងម៉ង់ ។
 ជាតិ : ភូមិត្រពាំងរុន ឃុំត្រពាំងរុន?
 និន : មិនឃុំទេ ឃុំរាមអណ្តើត ។
 ជាតិ : អំប្រជុំជាមួយអ្នកណាគេ កាលនឹង?
 និន : ហេ! មិនស្គាល់គេដែរ គេហៅទៅៗ មិនដឹងជាអ្នកណាជាអ្នកណែ ។
 ជាតិ : ទៅច្រើនទេ?
 និន : វាច្រើនដែរ ម៉ាយ៉ូ ជួនគេហៅម៉ាយ៉ូស្រុក បើតាមស្កាល់ វាក្មេងស្កាល់ក្នុងទេ ។
 ជាតិ : អំស្កាល់គណៈស្រុកទេ ជំនាន់នឹង?
 និន : ស្រុកកាលនឹងវា មិនដែលចូលរួមបានជាមួយស្រុកនឹង ឲ្យច្បាស់លាស់អីទេ ។
 ជាតិ : តែពួលឈ្មោះទេ?
 និន : ឈ្មោះ មិនដឹងណាធំ អ្នកណាភូមិផង ។
 ជាតិ : តែពីណាខ្លះឈ្មោះ?
 និន : មានឈ្មោះយាយឃ្លើន យាយបូ ភូមិភាគ ។
 ជាតិ : យាយបូ ហើយពីណាគេទៀត អីធ្លាប់ពួលឈ្មោះ អ្នកណាគេខ្លះទៀត?
 និន : វាក្រាន់តែពួលឈ្មោះនឹង មានតែភាម៉ុកនឹង យាយឃ្លើននឹង យាយបូនឹង តែ៣នាក់
 ៤នាក់ ។ អាកូនចៅដឹងអ្នកណាខ្លះទេ អត់យល់ ។
 ជាតិ : ពេលប្រជុំគេនិយាយពីស្តី ពេលប្រជុំ?
 និន : ទេ! មិនចាំ និយាយពីបង្កបង្កើនដល់ដូចយើងរាល់ថ្ងៃនឹងចឹងដែរ ។ អារឿងក្រៅវា
 គ្មាន ពេលនិយាយប្រជុំមិនខុសប្លែកពីឡើយ ។

ជាតិ : ឥឡូវនឹងបង្កបង្កើនផល ជួយលើកទំនប់ ធ្វើស្រែចំណីទៅ?
 និន : ទៅប្រឡាយនិយាយប្រឡាយ ត្រូវថ្នល់ៗ ចំណីទៅធ្វើស្រែចំណីធ្វើស្រែចំណីទៅ ។
 ជាតិ : អត់ទេអានេះ និយាយពីរឿងអីប្រជុំកាលដែលអីធ្វើឈ្នួប អត់ទាន់ដល់ប្រជុំ
 ក្រោយៗ ?
 និន : អាឈ្នួបនឹងគ្មានទេ ។
 ជាតិ : អត់សូវ?
 និន : អត់ មិនត្រូវការត្រង់ឈ្នួបភូមិគ្មាន គេអត់ហៅចូលរួមទេ ។
 ជាតិ : ចឹងមានការផ្លាស់ប្តូរប្រធានភូមិអីទេ រហូតដល់ឆ្នាំ៧៥ បែក?
 និន : តាំងពីបង្កើតមេឃុំនឹងមក បង្កើតមេភូមិនឹងមក គេបង្កើតឈ្នួបគេ យើងគេឲ្យនៅ
 ជាមួយប្រជាជនវិញ ។
 ជាតិ : ឈ្នួបឃុំវិញ?
 និន : អាឈ្នួបឃុំនឹងហើយ មិនមែនឈ្នួបដើរយកការណ៍នោះទេ អាមួយឈ្នួបភូមិ មួយ
 ឈ្នួបឃុំ ដល់គេបានឈ្នួបឃុំគេមក មេឃុំគេមកចាត់តាំងនៅកន្លែងនេះ យើងភូមិ
 នៅស្ងៀមហើយ ។ គេកាន់កាប់គ្នាគេ ឈ្នួបឃុំនេះហើយ យើងដឹងថយមកខាងស្រែ
 ភ្នំនេះវិញ ។
 ជាតិ : ស្រែភ្នំវិញ?
 និន : ហ្នឹងហើយ ។
 ជាតិ : ចឹងអីអាចរៀនបរាប់បានទេ អាឆ្នាំបែកភ្នំពេញឆ្នាំ៧៥ យ៉ាងម៉េចដែរ ហេតុការណ៍
 យ៉ាងម៉េច? ១៧/មេសាឆ្នាំ៧៥ ?
 និន : វាយ៉ាងម៉េចវិញ?
 ជាតិ : បែកភ្នំពេញកាលនឹង ។
 និន : បែកភ្នំពេញវាមានស្តី អត់មានស្តី ។
 ជាតិ : មានប្រជាជនថ្មីគេជម្លៀសមកទេ?
 និន : មាន ។ ៧៥ឃើញតែគេមក មានឡាន មានម៉ូតូគេមក នៅវត្តអង្គរនឹង វាមាន
 បាក់វាមានហើយ មិនដឹងថាមានបាក់នឹងរបៀបម៉េច មិនដឹងដែរ(សើច) ។
 ជាតិ : មកច្រើន?
 និន : មកច្រើនខ្លះ ក៏បាក់ទៅវិញទៅខ្លះៗ នៅទល់រហូតឥឡូវនឹងដែរ ។

ជាតិ : ភាគច្រើនគេមកពីណា ?
 និន : ភាគច្រើនគេមកបែកពីភ្នំពេញមក ។ ស្រុកកំណើតមកវាបែករហូត មកមានអីទៅ
 សប្បាយរហូត បើមានគ្រោះថ្នាក់ មានតែគេឆ្ងាយៗទៅវិញ រកគ្រោះថ្នាក់ខ្លះដែរ
 មិនមែនតែគេទេ តែក្នុងភូមិអត់មានខូចខាត ។
 ជាតិ : ចុះពីណាគេ ប្រធានភូមិមុនអី ?
 និន : ឈ្មោះ តប់ ។
 ជាតិ : គាត់ស្លាប់ឆ្នាំណា ?
 និន : គាត់ស្លាប់ឆ្នាំ៧៧ ។
 ជាតិ : តែអីឡើងៗឆ្នាំ៧៦ ?
 និន : បាទ !
 ជាតិ : ចឹងពេលអីឡើង គាត់អត់ទាន់ស្លាប់ទេ ?
 និន : ពេលខ្ញុំឡើងនឹង វាជាប់ខោសដោយសារនារី ។
 ជាតិ : ដោយសារអី ?
 និន : ដោយសារនារី ។
 ជាតិ : នារី ?
 និន : អី ! ដល់គេដុតទៅ បានខ្ញុំទទួលពាក្យនឹងឡើង វាខូចនារី ។
 ជាតិ : នារីៗនឹងនៅណា ?
 និន : នារីនឹងក៏បាត់ដែរ ។
 ជាតិ : ហើយនារីនឹងនៅភូមិនឹង ឬមួយក៏ ?
 និន : ភូមិនឹងប៉ុនស្លាប់ដែរ បាត់ ។
 ជាតិ : គេជាប់ខោសនឹង គេចាប់កាត់យកទៅណា ?
 និន : ចាប់យកទៅរៀនសូត្រ ដឹងយកទៅគ្រងណាមកណា តែចាប់បាត់ហើយ មិនថាមេ
 ភូមិមេឃុំ ជំនាន់នោះ ។
 ជាតិ : ចុះប្រពន្ធកូនកាត់ម៉េចទៅ ?
 និន : ប្រពន្ធកូនកាត់មានអី តែស្លាប់ ទៅដល់តែចឹងហើយគ្មានអ្នកណាដឹងថាវាម៉េចគ្មាន
 តែបាត់ៗ ។
 ជាតិ : ហើយគេកំឡើងអីធ្វើមេភូមិទៅ ?

និន : ហ្នឹង ។
 ជាតិ : អ្នកណាគេអ្នកតែងតាំង អីជាមេភូមិ?
 និន : មេឃុំគេ ។
 ជាតិ : មេឃុំឈ្មោះអី?
 និន : មេឃុំគេឈ្មោះ មកចាប់មេភូមិនឹង ខាងរាមអណ្តើតឈ្មោះ ឆន ។
 ជាតិ : អ្នកចាប់មេភូមិឈ្មោះ ឆន?
 និន : អាចាត់មេភូមិនឹង?
 ជាតិ : បាទ!
 និន : អី! អានឹងមិនដឹងពីខាងណាគេមកទេ មានតែមេឃុំគេនៅនឹង តាអៀន តាអី តាំងពី
 នៅព្រៃដែននោះ រួចទៅបានខ្ញុំផ្លាស់ទៅនៅរាមអណ្តើក ហើយដល់វត្តតាមេភូមិនឹង
 ផ្លាស់ប្តូរភូមិហើយ គេខាងនេះទៅនៅ...(ស្តាប់មិនបាន) ខ្ញុំទៅនៅរាមអណ្តើកទៅ ។
 ជាតិ : ប៉ុន្តែអ្នកតែងតាំងអីនឹង មេឃុំ?
 និន : មេឃុំ ។
 ជាតិ : គេតែងតាំងអីនឹង គេមានវិធីមានអីរៀបចំ?
 និន : គ្មាន ។
 ជាតិ : គេថាម៉េចទៅ គេមកនិយាយថាម៉េច?
 និន : ទេ! ថាឲ្យដឹកនាំប្រជាជនធ្វើការទៅ ។
 សុយហៀង : គេមកដូរអី ឬគេមកហៅអី?
 និន : គេមិនមានកន្លែងឃុំដូចឥឡូវទេ គេនៅដូរប្រជាជនជំនាន់នោះ គេមិនសង់ដូរមេឃុំមេ
 ស្រុកគេណា ទាល់តែកន្លែងស្រុកគេ គេមានកន្លែងទ័ពឈូបគេការពារ អានឹងទៅអា
 នឹងបានមាន តែឃុំស្នាក់នៅជាមួយភូមិ ជាមួយប្រជាជននឹងទេ ។
 សុយហៀង : គេហៅលោកតាទៅជាជួប ឬមួយក៏គេមកជួយលោកតា?
 និន : គេនៅជាមួយតែគ្នានឹង ដើរទៅមកៗ ហើយគេចូលលេងទៅ ។
 សុយហៀង : ពេលគេតែងតាំងលោកតា?
 និន : អត់ទេ គេប្រជុំអីពីស្រែភ្នំចិនទៅ គេប្រាប់ប្រជាជនទៅ ថាឯងគ្រប់គ្រងភូមិនឹងទៅ
 នាំប្រជាជនធ្វើស្រែចំការចិនទៅ អានឹងគ្រាន់តែប៉ុននឹងទេ ។
 ជាតិ : មេឃុំនឹងឈ្មោះអីលោកតា?

និន : មេឃុំនឹង គាំទ្រពីមេឃុំឈ្មោះ ឆន គ្មាននៅមួយទេ ។

សុយហៀង : ទៅបាត់ខ្លួន ឬស្លាប់?

និន : មិនដឹងទេ ទៅរកស៊ីស្តី ហើយក៏ទៅស្លាប់ ហើយក៏ទៅម៉េច ម៉ារត់៧៧ វាបាត់រហូត ទៅ ។

សុយហៀង : គ្រឡប់មកកន្លែងលោកតាធ្វើមេភូមិនឹង លោកតាធ្វើរហូតដល់ឆ្នាំ៧៧មក?

និន : ខ្ញុំចាប់ពី៧៤ ។

សុយហៀង : អត់ទេ មេឃុំខ្មែរក្រហម?

និន : អូ! ខ្មែរក្រហមមិនទេ ទើបនឹង៧៦ ។

សុយហៀង : រហូតដល់អង្គាល់?

និន : រហូតដល់៧៧ ចប់ម៉ែន ។

សុយហៀង : ចឹងអំឡុងពេលនឹង លោកតាមានឃើញការចាប់ខ្លួនប្រជាជនអ្នកភូមិលោកតាទេ?

និន : គ្មានទេ ក្នុងភូមិគ្មាន ។

សុយហៀង : អត់មានគេចាប់?

និន : អត់ ។

សុយហៀង : ចឹងលោកតាអត់មានឃើញគេចាប់ពីភូមិនេះ យកទៅដាក់កុកនេះ អត់មាន?

និន : កន្លែងកុក គេមានឃ្នាតណាស់ ។

ជាតិ : នៅណាវិញ?

និន : ឯលិចវត្ត ។

សុយហៀង : វត្តអីគេ?

និន : ខាងលិចវត្តអង្គរ ។

សុយហៀង : វត្តអង្គរ មានកុកដែរ?

និន : ទេ! អានីតនៅផ្ទះប្រជាជន អានីតដូចជាកុកដែរ ។

សុយហៀង : ចឹងគេចាប់ដាក់នឹងដែរ?

និន : ចាប់ដាក់ផ្ទះ ។

សុយហៀង : មានច្រវាក់ មានអីដាក់ដែរ?

និន : អាខាងនឹងគេមានខ្នោះឈើខ្នោះអី ប៉ុន្តែមិនដែលឃើញផង ពូថាមានឈ្មោះ ។

សុយហៀង : កាលនឹងលោកតាពុំនឹង ពុំពីឆ្នាំ៧/៦ នឹងម្តង ឬមួយទើបនឹងពុំឡើយ ពុំពីជំនាន់អាពាហ៍
នឹង ឬមួយក៏ពុំឡើយ?

និន : ពុំគាំពីនឹងមក ។

សុយហៀង : អាពាហ៍នឹង?

និន : អី! ពុំគាំពីនឹងមកហើយ ។

សុយហៀង : ពីណាកេអ្នកប្រាប់លោកតា ដែលទៅមើល?

និន : មិនដែលទៅមើលផង ។

សុយហៀង : ប៉ុន្តែពីណាកេអ្នកប្រាប់លោកតា ថាមាន?

និន : មាត់មនុស្សនិយាយ ។

សុយហៀង : ពីណាអ្នកនិយាយ?

និន : ហេ! ពីណាអ្នកនិយាយទៀត គ្មានដឹងអ្នកនិយាយទេ អត់មានបៀមទុក អត់ ។

សុយហៀង : ចឹងពេលលោកតាដឹងថាទៅនឹង ទៅដឹកវត្តអង្គរមួយដែរ?

និន : ពុំថាមាន ព្រោះកន្លែងនឹងឈូកកន្លែងស្រុកកេ ។

សុយហៀង : ភាគច្រើនគេចាប់ពីណាយកទៅដាក់នៅនឹង?

និន : មិនដឹងពីណាខ្លះទេ ។

សុយហៀង : លោកតាអត់ដែលទៅមើលសោះ?

និន : មិនគួរដល់គេមានកន្លែងគេនោះ ខ្ញុំនេះទៅហើយមិនឆ្ងាយបានមកនេះទេ ។

សុយហៀង : ទៅណាលោកតា?

និន : គេផ្លាស់កន្លែង ផ្លាស់ភូមិ ។

សុយហៀង : លោកតាទៅណាវិញ?

និន : ភូមិហ្នឹង ក៏អត់បាននៅនឹងដែរ គេឲ្យទៅនៅនោះចឹងទៅណា កន្លងវាលទៅនៅខាង
ភូមិភ្នំវត្តតាមដូរនេះ ។

ជាតិ : ក្នុងភូមិអីម្តង ប្រជាជនដំបូងមានប៉ុន្មាននាក់ កាលឆ្នាំ៧/៦ នឹងមានប៉ុន្មាននាក់?

និន : ដំបូងទាំងអស់ប្រហែលត្រឹម៣០ - ៤០ គ្រួសារ ។

ជាតិ : ប្រជាជនថ្មីប៉ុន្មានគ្រួសារមកពីជម្លៀស?

និន : ប្រជាជនថ្មីនឹងប្រហែលជាជាន់១០ ប៉ុន្តែនឹង ។

ជាតិ : ហើយអីជាប្រធានភូមិ មានរបបអីខ្លះដែរ មានរបបដូចម្តេច កង?

និន : គ្មានៗ ។
 ជាតិ : ចុះមេឃុំមានទេ?
 និន : មេឃុំគេមានត្រឹមកង ។
 ជាតិ : អត់មានរបបម៉ូតូ?
 និន : គ្មានទេ ។
 ជាតិ : ចុះអីអត់មានរបបកង?
 និន : មានអាកងយើងទិញម៉ង រឿងរបបគ្មានៗ របបគេឲ្យអត់ ។
 ជាតិ : អីជាមេភូមិ ពេលឆ្នាំ គេជម្លៀសគេដកទ្រព្យសម្បត្តិប្រជាជនមក គេយកទុកកន្លែង
 ណា?
 និន : អានឹងគេ បើភាគីតកន្លែងនឹងគ្មានដក ។
 ជាតិ : អត់ដក?
 និន : អត់ ។
 ជាតិ : ប្រជាជនមានអីមានទៅ?
 និន : បើប្រជាជននៅក្នុងភូមិនឹង គ្មានដក ។
 ជាតិ : ចុះប្រជាជនថ្មីមាន?
 និន : ថ្មីមកគ្មានស្តី មានខោអាវម៉ាកព្រប់ម្នាក់ ។
 ជាតិ : ចុះថាដាក់រួមនោះ?
 និន : ដាក់រួមអានេះគេនិយាយចេះទេ រឿងដាក់រួមនឹងតែគោក្របីស្រែភ្នំ ។
 សុយហៀង : ចុះដូចនោះ?
 និន : ដូចនៅកន្លែង ខ្ញុំនៅឃ្នាំងនឹង នៅដូចធម្មតានឹងដូច តែស្រែភ្នំដាក់រួមនឹង ដើម្បីគេ
 ប្រមូលមកគេធ្វើជាសហករណ៍យើងធ្វើទាំងអស់គ្នាចឹងទៅ ឡើងមកវិញ ហូបបាយ
 ហូបទាំងអស់គ្នា អានឹងមាន ។ ហើយវាគ្មានប្លែកពីណាទៀត អត់ទេ ។ ចឹងគេដាក់
 រួមនឹងដើម្បីគេស្រណុក ចាត់តាំងឲ្យទៅធ្វើស្តីមួយ ដូចថាឲ្យទៅធ្វើស្រែ ឲ្យទៅធ្វើ
 ប្រឡាយ អានឹងវាស្រណុកដកកម្លាំងទៅចំការឆ្ងាយ វាស្រណុកចែកកម្លាំងនឹង ។
 ហើយបើយើងទៅនៅតាមដូច អានឹងដកធ្វើមិនកើតទេ ។
 ជាតិ : ហើយអី ចុះពួកគេចាត់ចែងឲ្យថាពូនេះទៅភ្នំ ពូនេះកាត់ទៅដក អ្នកណាគេចាត់
 ចែង?

និន : អានីនទៅដល់មេឃុំគេ គេប្រើ គេប្រាប់ថា ឥឡូវសុំ៣-៤-៥នាក់ យើងប្រជុំគ្នា ដកទៅ គេស្រុតទៅប្រឡាយទៅៗ នេះទៅធ្វើស្រែច្រាំងទៅៗ នេះទៅចំការទៅៗ ប៉ុន្តែនឹង ។

ជាតិ : ចឹងខាងឃុំគេរាយការណ៍មកឮ?

និន : ហ្នឹងហើយ ។

ជាតិ : ដើម្បីដកប្រជាជននៅនេះប៉ុន្មាននាក់ ឮប្រជុំរួចបញ្ជូនទៅ?

និន : ហ្នឹងហើយ ។ បញ្ជូនទៅមកវិញដេកដុះ ប៉ុន្តែទៅធ្វើម៉ាពេលៗ វាមិនទៅចោលដុះរាប់ ខែរាប់ឆ្នាំ ។

សុយហៀង : គាត់ធ្វើពីម៉ោងប៉ុន្មានដល់ម៉ោងប៉ុន្មាន ភាគច្រើន?

និន : ធម្មតា ។

សុយហៀង : ចុះហូបចុកម៉េចដែរ?

និន : ហូបចុក យើងមុនដំបូង យើងហូបបាយតាមដុះដែរនឹង ។

ជាតិ : បាទ! ដំបូងតាមដុះក្រោយមកបាយរួមធំ ។

និន : បាទ! ដល់មករួម៧៥នឹង រួមបាយ២ឆ្នាំដែរ ឆ្នាំដំបូង ។ ប៉ុន្តែដល់មកឆ្នាំធំ វាមិន អត់មិនឃ្នាន ធម្មតា ។

ជាតិ : ចុះអ្នកណាគេកាន់ចុងភៅ ឃុំអី?

និន : កាន់ចុងភៅស្ទាបអស់ទៅហើយ ។

ជាតិ : គាត់ឈ្មោះអី?

និន : ឈ្មោះ ហ៊ុន ។

ជាតិ : គាត់ត្រូវជាអីនឹងអីកាន់ចុងភៅ?

និន : គ្មានធ្វើស្តី ធ្វើប្រជាជន ។

ជាតិ : ចុះគ្រួសារអី ឲ្យគេធ្វើអី?

និន : គ្រួសារខ្ញុំក៏ស្រែភ្នំនឹងគេ ដូចតែគ្នា ។

ជាតិ : អត់កាន់ចុងភៅទេ?

និន : អត់ទេ ។

ជាតិ : ហើយអ្នកនិយមដឹកចូលដូចជាព្រលឹមឡើង ត្រូវតែចេញទៅធ្វើដកព្រលឹម ចាប់ត្រីចាប់ អី អីចាត់ចែង ឬមួយខាងណាចាត់ចែង?

និន : អានីនខ្ញុំចាត់ចែង អាជឿនអ្នករកម្ហូបរកបន្លែៗ រឿងអ្នកចំអិន ។

ជាតិ : អីអាចចាត់តាំងបានដែរ?

និន : បាន ហី!មិនបាននៅក្នុងភូមិនឹង បើចាត់តាំងមិនបានៗ អីហូប ។

ជាតិ : ហើយចុះពេលបានស្រូវមកគេយកទុកកន្លែណា ខែច្រូតនឹង?

និន : ស្រូវខែច្រូតកាត់វាបានមកដាក់នៅក្នុងភូមិដែរនឹង ។

ជាតិ : ដាក់នៅក្នុងសហករណ៍ភូមិ?

និន : ហ្នឹងហើយ ។

ជាតិ : ហើយក្រោយមក ពីណាគេមកយកស្រូវនឹង?

និន : ទេ! បើតាមស្រូវក្នុងភូមិនេះ គ្មានៗ អ្នកណាយកទៅណា ។

ជាតិ : អត់អ្នកណាយកទៅណា?

និន : បាទ!

ជាតិ : បែកអ្នកភូមិទាំងអស់?

និន : នៅគ្រប់គ្រងនៅនឹង ជាមួយ មុនដំបូងបែកឲ្យហូប អស់ពីបែកឲ្យហូបឆ្នាំរួមអានីនក៏ នៅក្នុងនឹង អត់មានដឹក ។

ជាតិ : តែស្រូវសល់អត់មានដឹកទៅលើ?

និន : អត់បានសល់ បានម៉ាក្រប់ ។

ជាតិ : ម៉េចចឹងអត់សល់ បក្សអត់រករឿង ឃុំអត់រករឿង?

និន : ទេ! ឃុំវាចេញចូលនឹងដែរ ដឹងស្រូវអស់មិនអស់ ។

ជាតិ : ចុះភូមិផ្សេងៗទៀត មានសល់ស្រូវ?

និន : មានសល់ មានខ្លះ ។

ជាតិ : មានខ្លះដែរ?

និន : ហ្នឹងហើយ បានថាវាសល់វាខ្លះ កន្លែនេះវាមានសល់មានខ្លះ វាមិនបានដល់អាខ្លះ ដាច់ពេល វាខ្លះត្រឹមល្មមដោះស្រាយរួច ។

ជាតិ : ចឹងអត់មានដឹកទៅកាន់សហករណ៍ភូមិ-ឃុំ?

និន : មិនបានដឹកចេញ នៅកន្លែនេះ ។

ជាតិ : ហើយអីថាមិញ ២អាទិត្យ ម៉ាខែ២ដងត្រូវជួបប្រជុំមេឃុំ?

និន : អានីនមេឃុំយើងឥឡូវរាល់ថ្ងៃនេះ ។

ជាតិ : រាល់ថ្ងៃនេះទេ មិនមែនជំនាន់ខ្មែរក្រហម ?
 និន : មិនទេ ។
 ជាតិ : ចុះជំនាន់ខ្មែរក្រហម ម៉ាខែជួបមេឃុំប៉ុន្មានដង ?
 និន : ណាត់គ្នាម៉ាខែ២ដងនេះ មកជួបមេឃុំយើង៧ឡូវនេះទេ ។ តែកាលនេះគេចេញ
 ចូលៗ ម៉ាខែមិនទាន់ជួបហៅប្រជុំកន្លែងទៅណាដង ។
 ជាតិ : កន្លែងគេនៅណា ?
 និន : អាកន្លែងគេនិយាយពី ។
 ជាតិ : ទីស្នាក់ការឃុំនៅកន្លែងណា ?
 និន : ទីស្នាក់ការស្រុកនោះ ស្នាក់ការឃុំនៅថ្នល់បំបែក កន្លែងនឹងភ្លើងឆេះអស់ទៅហើយ ។
 ជាតិ : តែប្រជុំភាគច្រើននៅទីស្នាក់ការស្រុក ?
 និន : ប្រជុំវាច្រាប់មិនទៀង អាប្រជុំហៅមានកន្លែងមានតែទៅទីស្នាក់ការស្រុក តែឃុំគ្មាន
 ទេ ប្រជុំក្រោមម្លប់ឈើអី អានឹងសួរក្នុងភូមិ ។
 សុយហៀង : ឃុំអ្នកប្រជុំក្រោមម្លប់ឈើនឹង ?
 និន : អី! អានឹងខាងមេឃុំ ។
 សុយហៀង : ឈ្មោះ ឆន នឹង ?
 និន : បាទ!
 សុយហៀង : ហើយចុះពេលលោកតាដែលបានប្រជុំធំទេ ប្រជុំធំជាមួយខាងស្រុក ។
 និន : ប្រជុំធំជាមួយស្រុកអានឹងគេហៅ ។
 សុយហៀង : អានឹងគេប្រជុំនៅណា ?
 និន : នៅត្រពាំងរុន ។
 សុយហៀង : នៅត្រពាំងរុននឹងម៉ង ?
 និន : បាទ!
 សុយហៀង : កន្លែងក្នុងវត្ត ?
 និន : មិនក្នុងវត្តទេ ក្នុងព្រៃ ។
 សុយហៀង : មានព្រៃដែរ ?
 និន : ព្រៃឈើភូមិ ។
 សុយហៀង : ពីណាគេ អ្នកមកនិយាយជំនាន់គេនៅក្នុងអង្គប្រជុំ ?

និន : មិនស្គាល់ទេ មិនចាំ ។

សុយហៀង : កាលនោះប្រហែលប៉ុន្មាននាក់ទៅ ប្រជុំនឹង ?

និន : ទៅប្រជុំនោះវាមាន៤-១០-២០ នាក់ក៏មាន ។

សុយហៀង : សុទ្ធតែមេភូមិ ?

និន : មិនសុទ្ធ អានេះមានមេភូមិខ្លះ វាមានដូចជា...(ស្តាប់មិនបាន) ខ្លះទៅ ។

សុយហៀង : មិនមែនគណៈស្រុកគេមកប្រជុំទេ ?

និន : ស្រុកគេមកប្រជុំ ។

សុយហៀង : គេនិយាយពីអី ?

និន : ហេ! មិនចាំទេ យូរពេកបីឆ្នាំ បោះបង់ចោលដីឃុំប៉ុន្មានឆ្នាំ៣០-៤០ឆ្នាំមក ។

សុយហៀង : លោកតាអត់ដែលនិយាយសោះ ?

និន : អត់ មិនដឹងនិយាយពីគេម៉េចអត់ បោះបង់ចោល ។

ជាតិ : ថានេះអីជាជនចំរើន ហើយជនបង្កើល ឬបក្សជន ?

និន : កាលនឹង វាគ្រាន់ថាភូមិឃុំគ្មានបង្កើលគ្មានស្អី ។

ជាតិ : ជនចំរើន ?

និន : អត់មិនដឹងគេហៅម៉េចទេ កាលនឹងគ្រាន់តែបង្កើលអត់ទេ អត់ដល់ ។

ជាតិ : អត់ដល់បង្កើលទេ ?

និន : មិនដល់សម្ព័ន្ធដល់អីទេ តែគេប្រជុំនឹងដាច់ហើយ គេអត់ហៅ ។

ជាតិ : ប្រជុំបក្ស ដល់សម្ព័ន្ធបានចូលបាន ?

និន : បាទ! អានេះគ្រាន់ជំនួសឲ្យមាននៅក្នុងភូមិ ដំណើរវាបីឆ្នាំ ។

ជាតិ : ប៉ុន្តែធម្មតាមេភូមិ ជាជនចំរើន ក៏ជនបង្កើលដែរ បានគេឲ្យធ្វើ ?

និន : បាទ! វាមាន២ មានអាក្នុងៗជាងគេហើយ ដល់ភាគច្រើនគេហៅ បើថាភិបត្តិគេ មិនឲ្យទៅបៀតគេដែរ គេមានកន្លែងគេ គ្នាភូមិគ្នាធំ ។ ដូចថាការងារគេចាំបាច់ហៅ គេទៅ ។

ជាតិ : ចុះមេឃុំកាត់ជាបក្សជន កាត់ជាស្អី ?

និន : មេឃុំផ្នែកចូលៗបក្សជន ឥឡូវវាចូលបក្សអីនោះ អានឹងវាមានបក្សមានជន បង្កើលជនដូចតែគ្នានឹង បើតាមគិតទៅ ប៉ុន្តែដល់អាក្នុងឃុំយើងទៅអត់ដល់ ។ បានត្រឹមត្រូវ ។

ជាតិ : អីឆ្នាំ៧០ អីអត់ដែលបានចូលសម្ព័ន្ធយុវកក ?

និន : អត់ទេ អត់ទាន់ដល់ទៅនឹង ។

សុយហៀង : ក្នុងភូមិអីមានបាត់មនុស្ស បាត់អី ?

និន : អត់ ។

សុយហៀង : ចុះពេលរៀបការវិញ ពីណាកេអ្នកចាត់គាំអានឹង ?

និន : រៀបការ អានឹងបើតាមគាំពីនឹងមក វាមានខ្ញុំការម៉ាក្នុងក្នុងដែរ ការឲ្យ ។

ជាតិ : គិចម៉េច ?

និន : អានឹងដូចជាដល់នេះទៅកន្លែងដែលហៅថា កងក្រុមគេទៅដាច់ពីយើង ដាច់ពីក្នុងភូមិ អានឹងយើងមានក្រុមគេ ខាងឃុំខាងស្រុកគេការឲ្យម៉ង ។

សុយហៀង : មិនមែនលោកគាទេ ?

និន : អី! មុនដំបូងក្នុងយុវកក គេឲ្យនិយាយត្រឹមត្រូវវាការបានឲ្យក្នុងដែរការនៅនឹងភូមិ នឹង ដល់រួចពីនឹងទៅដាច់ទៅនៅលើក្រុមគេ កងគេ ។

សុយហៀង : ចុះមន្ទីរម៉េចវិញលោកគា ?

និន : មន្ទីរពេទ្យ ។

សុយហៀង : មានពេទ្យភូមិ ?

និន : ពេទ្យភូមិគ្មានទេ ។

សុយហៀង : ពេទ្យឃុំមាន ?

និន : មានពេទ្យឃុំ មាន ។

សុយហៀង : ពេទ្យឃុំនៅណាវិញ ?

និន : ពេទ្យឃុំនៅនោះដើមស្វាយ ប៉ុន្តែគេកាប់ចោលបាត់ហើយ ។

សុយហៀង : នៅលើដើមស្វាយនឹងម៉ង ?

និន : ហ្នឹង ក្រោមដើមស្វាយ ។

សុយហៀង : ក្រោមដើមស្វាយ ពីណាកេអ្នកធ្វើកាន់ខាងពេទ្យនឹង ?

និន : ខាងពេទ្យនឹង រត់រតាត់រតាយ បាត់អស់ដែរនឹង ។

សុយហៀង : មាននៅរស់ទេ លោកគាត់នៅមានអ្នកណានៅរស់ ?

និន : នៅរស់នឹងគ្មាន មានតែទៅនៅឆ្ងាយៗ ។ យី! ភ្លេចទាំងឈ្មោះទៀតហើយមិនដឹង មីស្អីៗ ពេទ្យស្អីៗ ចូលយូរពេកទៅហើយ ។

សុយហៀង : ពេលឈឺបញ្ជូនទៅពេទ្យក្រោមដើមស្វាយនឹង?
 និន : នឹងហើយ ។

សុយហៀង : ហើយជា?
 និន : មានជា មានមិនជាចឹងដែរ ។

សុយហៀង : ហើយបើអត់ជាម៉េចទៅ?
 និន : ដល់អត់ជាស្លាប់ទៅ ។

សុយហៀង : អត់មានបញ្ជូនទៅពេទ្យស្រុក ពេទ្យអីទៀត?
 និន : យើងមានដែរ អាទីនឹងដូចជាគេមើលមិនបានគេបញ្ជូនទៅស្រុកដែរ ។ បើថានេះ ជួន
 កាលវាឈឺឆាប់នៅនឹងដែរ ។

សុយហៀង : ហើយបើសិនជាមានអ្នកស្លាប់មានអីចឹងទៅ ពីណាគេអ្នកប្រមូលទៅកប់?
 និន : គ្មានគេ ។

សុយហៀង : ខាងពេទ្យអ្នកចាត់ចែង?
 និន : អី!

សុយហៀង : ពេទ្យនឹងមានភ្នំប៉ុន្មាននាក់លោកភារីនទេ?
 និន : ពេទ្យនៅនឹង៣-៤នាក់ ។

សុយហៀង : ៣-៤នាក់ ស្រីៗទាំងអស់?
 និន : ស្រីៗ ។

សុយហៀង : ដល់ពេលស្លាប់ទៅខាងស្រីប្រមូលទៅកប់ដែរ?
 និន : អី! ស្រីៗនឹងទៅដែរ គ្នាគាត់ ។

សុយហៀង : ពេទ្យនឹងឈ្មោះអី ឈ្មោះវាឈ្មោះអី?
 និន : ហេ! ភ្លេចហើយ ។

សុយហៀង : មិនមែនពេទ្យឃុំ?
 និន : គេចាំមិនដឹង មីអីនៅលិច ពេទ្យហ៊ុនមួយ ពេទ្យយ៉ន់មួយ ។

សុយហៀង : ចុះលោកភារីនមានវត្តមួយនៅ ថាមានវត្តអីគេយកមកធ្វើជាពេទ្យស្រុក វត្តនៅជិត
 នឹង គ្រូពាំងរុន?
 និន : ដាក់ពេទ្យស្រុក ។

សុយហៀង : អាទីនឹងសម្រាប់តែកើតកូន ឆ្លុប?

និន : ហេ! ពោធិ៍តាអង្គនោះ ។
 ជាតិ : ពោធិ៍តាអង្គ ហ្នឹងពេទ្យស្រុក?
 និន : ពេទ្យស្រុកទេ ។
 សុយហៀង : លោកតាមានស្គាល់ពីណាគេធ្វើការនៅនឹង?
 និន : មិន ។
 សុយហៀង : អត់ស្គាល់ ។ ចឹងលោកតាភាគច្រើនមានដឹងថា ថ្នាំកាលពីជំនាន់នឹងវាមានធ្វើពីអីដែរ
 មានថ្នាំពេទ្យបារាំងអីទេ?
 និន : ថ្នាំពេទ្យថ្នាំអីអត់ដឹងទេ មិនចេះ ។
 សុយហៀង : អត់ដឹង លោកតាដែលឈឺទៅញុំថ្នាំនៅពេទ្យនឹង?
 និន : ថ្នាំមានហូបមានអីដែរ គេធ្វើមានក្របមានអីត្រឹមត្រូវ ដូចថ្នាំយើងឥឡូវនេះចឹងដែរ
 ប៉ុន្តែគេថាវា គេហៅថាថ្នាំជំនាន់នោះហៅថ្នាំអាចម៍ទន្ធរាយ ។
 សុយហៀង : គេផ្សំមកពីអីលោកតាដឹង?
 និន : វាក្មេងស្រាមក្មេងស្តីនឹង ។
 សុយហៀង : លោកតាធ្វើមេតូមី លោកតាមានដឹងពីគុកផ្សេងៗទៀតទេ?
 និន : អត់ដែរ ។
 សុយហៀង : ចុះលោកតាថាគុកនៅវត្តអង្គរនេះ?
 និន : អាគុកនឹងគ្រាន់តែពុទ្ធនេះ អត់បានឃើញសំបុរគេម៉ែបដងទេ ។
 សុយហៀង : លោកតាដឹងថា នៅនឹងគេចាប់អ្នកម៉ែបខ្លះទៅ ទ័ពប្រមូលក៏អីគេ?
 និន : ទេ! អាទៀងចាប់ថាទ័ពក៏វាមិនចំថាវាស្រ្តវាមិនចំដែរ ។
 សុយហៀង : ដាក់ទាំងអស់?
 និន : អត់ ។
 សុយហៀង : ធំទេលោកតា គុកនឹង?
 និន : មិនធំទេ បើតាមនិយាយទៅពុទ្ធជាដូចៗម៉ាយល្អ ។
 សុយហៀង : ហើយមានអ្នកកាន់កាប់នៅនឹង?
 និន : មានកេៗថាគេ ។
 សុយហៀង : គេអត់មានវ៉ៃ មានអីនៅនឹងតើ សួរចម្លើយសួរអី?
 និន : អាវ៉ៃអាអីនឹង មិនដឹងយ៉ាងម៉េចទេ ។

សុយហៀង : ចុះលោកតាដែលមានពួកកវត្តព្រះធាតុទេ?

និន : ព្ន។

សុយហៀង : ព្នពីជំនាន់នឹង ឬមួយព្នជំនាន់ណា?

និន : នៅជំនាន់នឹងដូចតែគ្នានឹង ។

សុយហៀង : ជំនាន់នឹងលោកតាព្នដែរ?

និន : ក៏ព្នដែរ ប៉ុន្តែគ្រាន់ដឹងថានៅវត្តនឹងៗដឹង ចំពោះបុគ្គលវាមិនស្គាល់ ព្នតែកន្លែងវត្ត ។

សុយហៀង : ចុះគេថាមនុស្សម៉េចទៅ បានគេចាត់ចូលនៅក្នុងកុកនឹង?

និន : ទេ! អាទីនវាមិនដឹងយ៉ាងម៉េចខ្លះទេ យើងថាវាខុសទៅ ក្រែងនិយាយចាប់ថ្នាក់ថា គេចាប់តែវាខុស អាទីនវាគេថាយើងខុស បានគេចាប់ ហើយតែវាដឹងយើងខុស ពិតឬមិនពិត ជំនាន់នោះវារកកន្លែងពិតអត់ឃើញទេ ។

សុយហៀង : ចុះអ្វីមានព្នអីផ្សេងទៀត ទាក់ទងនឹងវត្តព្រះធាតុ?

និន : គ្មានមាន ។

សុយហៀង : អត់មាន?

និន : បាទ! មានច្រើនផ្នែកខាងខ្ញុំវាច្រើននៅតែស្រែៗប្រឡាយ ។

ជាតិ : អ៊ីមេភូមិចឹង អ៊ីធ្វើស្រែជាមួយប្រជាជនដែរ?

និន : បាទ! ធ្វើស្រែជាមួយគ្នា ។

ជាតិ : មិនមែនបញ្ជាឲ្យគេធ្វើ?

និន : មិនទេ គេក៏ធ្វើយើងក៏ធ្វើ ប៉ុន្តែភាគច្រើន យើងវាច្រើនមុខជាងគេទៀតហើយ ។

ជាតិ : ច្រើនមុខម៉េច?

និន : ច្រើនមុខម៉េច ដូចថាម៉ាស្រែវាមិនចំម៉ាស្រែទេ ជួនគេហៅមកដុះនេះខ្លះខាតរឿង អង្ករ ស្លឹកក្រែក អាទីនត្រូវមិត(រត់)មករក ។

ជាតិ : បាទ! ត្រូវមកដោះស្រាយ?

និន : បាទ! ដោះស្រាយ វាមិនចំម៉ាមុខៗទេ ស្រែម៉ាខែ៣០ ថ្ងៃពិតហើយ ស្រែនឿយ នឹង ។

ជាតិ : គេមានឲ្យ១០ ថ្ងៃសម្រាកម្តងទេ?

និន : ហេ! អា១០ ថ្ងៃនឹងគ្មានទេ ១០ ថ្ងៃនឹង បើចេញទៅធ្វើស្រូវប្រាំងអាទីន១០ ថ្ងៃឲ្យ ឡើងមកដុះម្តង ។

ជាតិ : តែនៅក្នុងភូមិអត់មាន?
 និន : នៅក្នុងភូមិគ្មានសម្រាកគ្មានស្តី ទៅរាល់តែថ្ងៃ ។
 ជាតិ : អត់មាន១០ ថ្ងៃ មានបង្កើតមានអី?
 និន : គ្មាន យើងបង់ធ្វើថ្ងៃណាបង់ធ្វើទៅ ដូចថាមានស្ករក្នុងស្ករអី យើងធ្វើៗ ឯកភាពគ្នា ធ្វើ ។
 ជាតិ : ចុះបើសិនជាអីចង់កាប់ជ្រូកមួយ អ្នកណាគេអ្នកសម្រេច?
 និន : ដល់គេសម្រេចឲ្យ ។
 ជាតិ : អ្នកណាគេសម្រេច?
 និន : ឃុំ ដូចថាយើងមិនសម្រេចពីនឹងមក ថាយើងលួចទៀត ។
 ជាតិ : តែនៅក្នុងឃុំមួយៗ ត្រូវមានចិញ្ចឹមជ្រូក ចិញ្ចឹមមាន់ ចង់កាប់មាន់មួយអីអ្នកសម្រេច ឬមួយក៏សុំឃុំ?
 និន : អាមាន់ទាបនៅក្នុងភូមិ ។
 ជាតិ : មាន់ទាប ភូមិសម្រេចបាន?
 និន : បាទ!
 ជាតិ : ចុះជ្រូក?
 និន : ដល់ទៅជ្រូក ដល់ទៅគោ ដល់គេសម្រេចឲ្យ តែមិនចឹងគេថាយើងចោរ ។
 សុយហៀង : ដែលមានលោកគា ដែលកើតរឿងចឹង មានន័យថា?
 ជាតិ : អីអ្នកសម្រេចអីមួយ?
 និន : ឲ្យមានទោស អត់ ។
 សុយហៀង : ហ្នឹងគេប្រាប់អីម៉ែង ឬមួយអីដឹងដោយខ្លួនឯង គេប្រាប់ថាចង់កាត់នឹង?
 និន : អានឹងគេប្រាប់ ព្រោះអានឹងទៅដល់គោក្របីនឹងគេដាក់រួមហើយ យើងចេញទៅធ្វើ ការស្រែភ្នំទៅគេដាក់រួមមក អានឹងគេចាត់តាំងអ្នកមើលគោ បើថាគោនឹងម៉េចមួយ ម៉េចពីរតាំងពីឈឺឡើងត្រូវរាយការណ៍ប្រាប់គេឲ្យដឹង ។
 ជាតិ : រាយការណ៍ប្រាប់អ្នកណាគេ?
 និន : ប្រាប់មេឃុំគេ ។
 សុយហៀង : ចុះមានព័ណ៌គេនៅក្រោមបញ្ជាណាគា?
 និន : ក្រោមបញ្ជាខ្ញុំ មានប្រជាជន ។

សុយហៀង : ចឹងលោកតានៅក្នុងភូមិលោកតា មានគេលួចអីវ៉ាន់លួចអី មានហ៊ានលួចដំឡូង លួចអីញ្ចាំចឹង ?

និន : អាដំឡូងអាអីយកស៊ីចឹង ប៉ុន្តែវាគ្មានអី អានឹងជាធម្មតា ។

សុយហៀង : តែលោកតាអត់មានរាយការណ៍រាយអី ?

និន : អានឹងគ្មានស្ដីសោះ ។

ជាតិ : បើសិនជាចេះ ក្នុងភូមិអីមានអ្នកចោរលួចគោ អីទៅប្រាប់អ្នកណាគេឲ្យមកចាប់ចោរ នឹង ?

និន : អាចោរលួចគោនឹង និយាយឲ្យត្រង់ទៅមានចោរនឹងកាប់គោស៊ីមាន តែគ្មានចោរ នោះលួចដឹងទៅណា គ្មានទេ ។

ជាតិ : កាប់គោស៊ីម៉ង់ ?

និន : កាប់គោស៊ីម៉ង់ អានឹងគេមករកឃើញខ្លួនគេ ។

ជាតិ : គេមករកឃើញខ្លួនគេ ?

និន : អី! គ្រាន់តែប្រាប់គេថា ឥឡូវគោបាត់ៗ ចុះគោនឹងចុះឯណា ចេះបាត់យកទៅកាប់ ក្រោមភូមិជើង ។ ហើយចឹងគេជួយតាមរកៗ គេរកទាល់តែឃើញ ។

ជាតិ : ពីណាគេអ្នកកាប់ ?

និន : អាឡាងគេឈ្មោះវ៉ាពិន កាលនឹង ប្រជាជនវេលាជំនាន់នោះគេនិយាយប្រជាជន ១៧ ។

ជាតិ : អានោះនៅរស់ទៀត ?

និន : ឯប់ តែគេរកឃើញចឹង ដែលនៅ គេចាប់យកទៅបាត់ គេគ្មានទៅធ្វើម៉េចឲ្យយើង ឃើញ គេនាំទៅបាត់ ។

សុយហៀង : លោកតាដឹងថាគេនាំទៅណា ?

និន : អានឹងមិនដឹងគេនាំទៅណា យកទៅដឹងយកទៅណា គេគ្មានប្រាប់យើង ។

ជាតិ : ហើយចុះខុសហរណ៍ថាឃុំគេត្រូវបញ្ជូនឈ្នួលមកស៊ីបការណ៍ ភូមិអីនេះ ?

និន : ហ្នឹងហើយគេឡើងចុះរាល់ថ្ងៃ ។

ជាតិ : គេប្រាប់អីមុនទេ ពេលមក ?

និន : គេមិនប្រាប់ទេ ។

ជាតិ : គេអត់ប្រាប់ ?

និន : អត់ ។
 ជាតិ : ចូលភូមិអីមិនចាំបាច់ប្រាប់?
 និន : មិនបាច់ទេ ព្រោះអានីតគេដើរមើលរាល់ថ្ងៃចឹង គេសម្លាប់នៅនឹង ។
 សុយហៀង : អីដែលឃើញឈ្នួបឃុំនឹង ចាប់អ្នកភូមិចាប់អី?
 និន : កន្លែងនេះគ្មានទេ គ្មានដែលខូចខាតណាមួយ ។ ឥឡូវមកសួរខ្ញុំមេភូមិឥឡូវនឹង ហើយមេភូមិកាលនោះ ក្រែងខ្ញុំនិយាយកុហក ចឹងសួរប្រជាជនក្រោយនេះវិញ ។ តើប្រជាជនភូមិនឹងមានខូចខាតទេ ។
 ជាតិ : សួរតែអីបាន?
 និន : បើសួរខ្ញុំ ចេះកុហក ។
 ជាតិ : អីចុះពីណាគេ ប្រធានយុវជនឃុំ?
 និន : ប្រធានយុវជនឃុំនៅឆ្ងាយៗស្លាប់បាត់ ។
 ជាតិ : ឈ្មោះអីដែរ?
 និន : ច្រើនតែឈ្មោះៗ ជា ។
 សុយហៀង : គាត់នៅណាដែរ?
 និន : ឥឡូវនេះស្លាប់បាត់ ។
 ជាតិ : អីនៅក្នុងភូមិ គ្រប់គ្រងយុវជនដែរអត់ទេ ឬគ្រប់គ្រងតែស្រ្តីកសិករ?
 និន : ម៉ាជំនាន់នោះ មុនដំបូងគ្រប់គ្រងទាំងអស់ គាំទ្រពីញាស់ រហូតចាស់ ។ ដល់៧៥ ៧៦នឹង វាទៅតាមដោយឡែកចែក នៅតែយាយចាស់ៗ(សើច) ។ នៅក្នុងភូមិ មានតែយាយចាស់ៗ ក្មេងៗតាមកងតាមស្រុកគេបាត់អស់ហើយ ។
 សុយហៀង : ចឹងលោកគាត់មានសិទ្ធិទៅគ្រប់គ្រងកងនឹងទៀត?
 និន : អត់ៗមានចូលកង តែកងនឹងប្រជាជនក្នុងភូមិ ។
 ជាតិ : តែរបៀបគ្រប់គ្រងវាខុសគ្នាម៉េច អាពីដំបូងរហូតដល់ឆ្នាំ៧៧ ៧៨ ដំបូងអីគ្រប់ គ្រងក្នុងភូមិ ក្រោយមកគេបង្កើតសហករណ៍រួមភូមិ រួមឃុំ?
 និន : រួមភូមិ រួមឃុំ ។
 ជាតិ : អីធ្វើអី?
 និន : ខ្ញុំនៅភូមិដែល ។
 ជាតិ : តែអីដឹកនាំ?

និន : អានឹងវាដឹកនាំប្រជាជននៅក្នុងភូមិចឹងទៅ ដូចថានៅសល់តែចាស់ៗនឹង ដល់វាត្រូវ
បែកសហករណ៍រួមយុំនឹង គេដកកម្មវិធីពេញ ទៅគេគ្រប់គ្រងដោយឡែកខាងខាង
យុំនោះ ។

ជាតិ : តែអ្វីធ្វើអីកាលនឹង?

និន : កាលនឹងខ្ញុំនៅភូមិដដែល ។

ជាតិ : តែដឹកនាំកង?

និន : ដឹកទេ! ថាកងនឹងមិនកង អានឹងគេហៅនៅភូមិ ចាំភូមិ ។ អាកងនឹងគេហៅចេញមក
តាមកងចល័ត កងស្តីគេណានោះ អានឹងបានចេញទៅតាមកង តែនៅភូមិគេមិនហៅ
កងទេ ។ គេហៅភូមិនឹងម្តង ។

ជាតិ : អ្វីដឹកនាំពីណាគេវិញ?

និន : បាទ?

ជាតិ : ដឹកនាំប្រជាជនដែរ?

និន : ប្រជាជនដែរ ។

សុយហៀង : ចុះបន្ទប់មកទៀតលោកគាពេក៧៧ហើយចប់ លោកគាភៀសទៅណាវិញ?

និន : ៧៧ចប់ ។

សុយហៀង : ពេលរៀនណាមចូលមក?

និន : ៧៧ចប់ មកពី៧៧មិត្ត(រត់) និយាយឲ្យចំរត់ៗដល់៧៧វាបែកចូលផ្ទះ ។ មកចូល
ផ្ទះវិញ ។ កាលពី៧៧យើងមិនរត់រតាតពេញដី អានឹងរៀនណាមចូលៗមកវានៅ
ប្រទុនប្រទាញគ្នាត្រូវតែរត់ទាំងអស់គ្នា ។

សុយហៀង : រត់ទៅណាវិញ?

និន : រត់ទៅលើៗ ។

សុយហៀង : លើនឹងណាទៅ?

និន : ទៅចឹងៗតានី ទៅគេហៅខាងលិចអង្គការសោម ។

សុយហៀង : លោកគាទៅនៅនឹងបានយូរ?

និន : ទៅនៅបានម៉ាខែ២ដែរ ។

សុយហៀង : ហើយដើរមកវិញ?

និន : ដើរ ។

សុំយហៀង : លោកគារត់ទៅៗ នឹង រត់ទៅជាមួយកងទ័ព ឬមួយម៉េចដែរ?

និន : ជាមួយប្រជាជនទូទៅ ។

សុំយហៀង : ហើយទៅដល់នឹងរស់នៅម៉េចដែរ ហូបចុក?

និន : ធម្មតា អានឹងរស់នៅវាកាលនោះ វាមិនទាន់ស្ងួតត្រង់ វាមិនទាន់រស់អញ របស់ ឯងទេ ។ ទៅដល់កន្លែងនោះ វាមានទៅឲ្យកើបស្រូវ ចែកអង្ករឲ្យហូបចឹងដែរ ។ ទាល់វិលមកវិញៗ នៅតែគេរកគេកើបគេច្រូតអី មានស្រូវដុំៗ នៅក្នុងក្រាំងអីចែក គ្នាមក ។

សុំយហៀង : លោកគារនៅតាមផ្លូវពេលរត់ទៅ លោកគារមានឃើញមនុស្សស្លាប់ មនុស្សគេចាប់ ឬមួយទាហានគេបាញ់គ្នា ឬមួយម៉េច? លោកគារអាចរៀបរាប់ទិដ្ឋភាពនឹងបានទេ?

និន : មិនកើតទេ វាមិនដែលបានឃើញ មិនដែលបានយល់ ។

សុំយហៀង : ពេលលោកគាររត់ មិតទៅលើ?

និន : ហ្នឹងហើយ មិតទៅនឹង អត់ដែលបានបាញ់អីគ្នាអត់ ។ អានឹងវាពូដោយសារខ្យល់ វាពិបាកពូដល់យើងភ័យ យើងចេះចាំ ។

សុំយហៀង : ចឹងពេលលោកគារទៅដល់នឹងហើយ មកវិញ លោកគារម៉េចដែរ មកវិញលោកគារ អាចនិយាយរៀបរាប់ទិដ្ឋភាពពេលនឹង មានកូនក្មេងមានមនុស្សចាស់ម៉េចទៅ ហើយ ចាស់រូបភាពម៉េចដែរ?

និន : ទេ! មកវិញ ខ្ញុំមកវិញនឹង វាក្មេងឃើញស្ត្រី ដូចថាខ្មោចទ័ព ខ្មោចស្ត្រី វាមាន ឃើញនៅស្លាប់តាមផ្លូវតាមអីវាមានមែន ។ វាមានឃើញ ត្រង់ស្លាប់នឹងវាព្រាត់ ប្រាសយ៉ាងម៉េចមួយ យ៉ាងម៉េច២យើងក្តាប់វាអត់បាន ដឹងតែដាច់ពោះ ហើយក៏ គេសម្លាប់ក៏វាក្តាប់អត់បានដែរ ។

សុំយហៀង : ចឹងពេលលោកគារមកដល់វិញ លោកគារនៅភូមិនឹងដដែល?

និន : បាទ! ដល់រត់មកដល់ភូមិវិញ មកនៅនឹងវិញដដែល ។

សុំយហៀង : ភូមិជំរះនឹងដដែល?

និន : បាទ!

សុំយហៀង : ហើយបន្ទាប់មកទៀត រដ្ឋាណលោកគារមកធ្វើមេភូមិទៀត?

និន : ដល់មកឡើងមេភូមិក្រោយនេះ មើល៨៣គេឲ្យធ្វើក្រុមដដែល យើងឆ្លងកាត់ចូល

មកវិញ មិន៧៧១ ជ័យជំនះមករត់ដល់ខែ២ខែ៣ បានចូលមកដល់ផ្ទះក្រោយគេ ។
ហើយចឹងមកដល់នឹង៨៣ គេឲ្យធ្វើក្រុមវិញហើយ ។

ជាតិ : ក្រុមវិញ?

និន : អី!

ជាតិ : ក្រុមទៀត?

និន : ធ្វើក្រុមទៀត ។

ស៊ុយហៀង : កាន់ប៉ុន្មាននាក់ទៅ?

និន : ដល់កាលនឹងក្រុមមានតែ១៥ នាក់ទេ ។

ជាតិ : អត់ទាន់មានអ្នកមកច្រើន?

និន : អី! មកដល់នេះហើយ ។

ស៊ុយហៀង : ពិណ្ឌគេឲ្យអីកាន់?

និន : ឥឡូវនឹងប្តូរៗទៅត្រឡប់ត្រឡិន នៅមួយដែរ ប៉ុន្តែព្រាបាលពិនិយាយមិនច្បាស់
នាំគ្នាយក នាំអ្នកកុណានឹង ។ បានមកដល់៨៦៦ ។ បានដល់ភូមិវិញ ។

ស៊ុយហៀង : លោកតាទៅចាំទេ លោកតាទៅ៨០ ជាង លោកតាកាន់ក្រុមអីនឹង លោកតាដែល
មានពុញគិរណសិរ្សអី?

និន : ទេ! ដាច់ម៉ាត់ គ្មានធ្វើស្តី ។

ស៊ុយហៀង : គេប្រមូល ដូចថាលោកតាមានដឹងថាជំនាន់នឹងដូច៨០ ជាង គេមានឲ្យអ្នកភូមិសរ
សេរ រឿងវាវលីចាប់របស់ខ្លួនឯង?

និន : ប្រវត្តិ ។

ស៊ុយហៀង : សរសេរនៅក្នុងញាតិនឹង លោកតាមាននៅចាំ?

និន : អត់ទេ ។

ស៊ុយហៀង : អត់មាន?

និន : អី!

ស៊ុយហៀង : អត់មានអ្នកណាគេចុះមករដ្ឋាភិបាលឲ្យយើងសរសេរ លោកតាមានចាំ?

និន : គ្មាន មិនដែលបានជួបបានសរសេរ បានអីនិយាយពីអីអត់ទេ នៅក្នុងភូមិយើង
ធម្មតា កាត់ប្រជុំថា កុំភ្លេចខ្មែរក្រហម កុំភ្លេចរឿងកំហឹងរបស់យើង អានឹងមានៗ

ប្រជុំ។ តែមកសរសេរមកអីឡើងទៅលើញាតិនោះ គ្មានទេ។ កោះធ្វើ ដូចជាគេ
តម្រិះជ្រៅជាងយើង គេធ្វើទៅ។

សុយហៀង : លោកតា ខ្ញុំសុំសួរក្រឡប់ក្រោយតិច ទាក់ទងនឹងឆ្នាំ៧០ ជាង លោកតាធ្វើមេក្រុម
នៅជំនាន់លន់ លន់អីចឹង។ ពេលលោកតាចូលដល់ខ្មែរក្រហមចឹង ខ្មែរក្រហមអត់
ឆ្ងល់ទេ លោកតាធ្លាប់ធ្វើជាមួយលន់ លន់អីចឹង?

និន : ហេ! គេឆ្ងល់ដែរ។

សុយហៀង : ហើយម៉េចទៅ បានគេឲ្យលោកតាធ្វើមេក្រុមទៀត?

និន : គេសួរៗថា តើជំនាន់លន់ លន់អាម៉េច ធ្វើស្តី ថាធ្វើក្រុម។ ធ្វើក្រុមអត់ៗមានស្តី
គេគ្រាន់តែសួរប៉ុន្តែនឹង។ ប៉ុន្តែសួរនឹង មិនមែនសួរតែម្តងទេ សួរ២-៣ដងដែរ។

សុយហៀង : ម៉េចទៅ?

និន : សួរនឹងថាខ្ញុំធ្វើមេក្រុម ប៉ុន្តែមេក្រុមកាលនោះមិនដឹងក្រុមម៉េចអីម៉េចទេ ប្រជាជននៅ
ប្រជាជន យើងនៅតែយើងដដែល រកស៊ីស្មើតែគ្នា មិនដឹងណាក្រុមនឹងម៉េចផង។

សុយហៀង : ព្រោះអីជួនកាលខ្មែរក្រហមខ្លាចថា ពិណ្ណគេមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងលន់ លន់ចឹងវា
សម្លាប់?

និន : វាក្រូវហើយ ជំនាន់នោះ ថាខ្លាចដូចជាមិនខ្លាច ខ្ញុំនិយាយត្រង់អាទិញ គ្មានថាខ្លាច
ស្លាប់ហើយមិនស្លាប់នឹង នោះជាធម្មតា អត់មាននឹកថាខ្លាចស្លាប់អត់ រឿងយើងពី
មុនប៉ុន្មាននិយាយប្រាប់គេដោយត្រង់ វាអត់អី។ ដល់អត់អីចេះអត់រហូតទៅ។

សុយហៀង : ចឹងវាអត់ចេះសួរនាំយើងទៀត?

និន : អត់។

សុយហៀង : ចឹងលោកតាមានស្គាល់មេភូមិផ្សេងៗទៀតធ្វើការជាមួយលោកតាកាលពីជំនាន់ខ្មែរ
ក្រហមនឹង?

និន : មេភូមិ។

សុយហៀង : ភូមិផ្សេងៗជិតនឹង?

និន : ភូមិផ្សេងៗ យី! ឥឡូវដូចជាធ្លាប់បាត់អស់ហើយ។

សុយហៀង : មានសល់១-២ លោកតាសាកតិចមើល?

និន : ត្រពាំងខ្នាយ ព្រៃរំដេង ហ្នឹងហើយសាប។

សុយហៀង : ចុះមេឃុំ?

ឆន្ទ : មេឃុំ... (ស្តាប់មិនបាន) ។

សុយហៀង : មេឃុំលែង អត់មាន?

ឆន្ទ : មេឃុំលែង អត់មាន បាត់រលីងគាំពី៧៧ បាត់រហូត ៧៨ ដល់៧៧ គ្មានឃើញ មេឃុំណាមួយវិលមួយមកវិញ ។

សុយហៀង : អត់មានមក?

ឆន្ទ : អត់ អាទីន៍នៅជិតៗ យើងអាចដឹងនឹង គ្មានវិលទៅៗ បាត់ៗ រហូត ម៉ារត់នោះធ្វើបាត់ បែកគ្នាបណ្តោយ ។

សុយហៀង : អត់មានអ្នកណាមកមកចូលផ្ទះ ស្រុកភូមិវិញ?

ឆន្ទ : អត់ ។

សុយហៀង : លោកតាសព្វថ្ងៃធ្វើអីដែរ?

ឆន្ទ : ធ្វើអី ។

សុយហៀង : ធ្វើមេភូមិ អត់មានធ្វើស្រែធ្វើអីទៀត?

ឆន្ទ : អូ! ស្រែ បើតាមខ្ញុំគិតមេភូមិចំ ។

សុយហៀង : មេភូមិចំ អត់ធ្វើស្រែធ្វើអី?

ឆន្ទ : ស្រែធ្វើមិនកើត ដេកតែហូប ។

សុយហៀង : មានកូនប៉ុន្មាននាក់លោកតា?

ឆន្ទ : កូន៦ - ៧ នាក់ដែរ ។

សុយហៀង : ជំនាន់ខ្មែរក្រហមលោកតាមានកូនទេ?

ឆន្ទ : មាន ។

សុយហៀង : ប៉ុន្មាននាក់?

ឆន្ទ : មាន៤ ហើយ ។

សុយហៀង : ហើយកូនៗ ទៅណាទៅកាលជំនាន់នឹង?

ឆន្ទ : នៅវ៉ានៅចិន ។

សុយហៀង : នៅជាមួយកងផ្សង?

ឆន្ទ : នៅត្រូវវាកងទៅអីចិនដែរ កងកុមារ កងអីនឹង មានទៅ អាទីន៍ម៉ាជួរកងនឹង ។

សុយហៀង : ចុះកាលនឹងលោកតានៅជាមួយប្រពន្ធនៅផ្ទះ ឬមួយប្រពន្ធនៅផ្សេង កូននៅផ្សេង?

និន : បើនិយាយពីខ្ញុំវិញ វាអត់ទៀងទេ ជួនកាលប្រជុំទៅស្រែៗមានជិតមានឆ្ងាយ ជួន
កាលមានចោលដូះចិនដែរ ។

សុយហៀង : ប៉ុន្តែនៅជាមួយគ្នា?

និន : នៅជាមួយគ្នាចិនដែរ ។

សុយហៀង : នៅដូះជាមួយគ្នា?

និន : បាទ!

សុយហៀង : ចុះប្រជាជនធម្មតាវិញ បែកគ្នា?

និន : អាធម្មតានឹង វាបើយើងធ្វើស្រែខាងក្រោមភូមិចិន អានឹងជាធម្មតាយើង បើទៅ
ជួយធ្វើស្រែច្រាំង អានឹងបែកគ្នា ស្រែច្រាំងគេធ្វើនៅក្បែរទម្លាប់នោះ ។

សុយហៀង : ភាគច្រើនគេបំបែកប្រពន្ធនៅផ្សេង ប្តីនៅផ្សេង?

និន : អានឹងវាដូចបំបែកចិន រឿងធ្វើស្រែច្រាំងនឹង បើមិនបំបែកក៏ដូចជាបំបែកចិនដែរ
ចុះបើស្រែនៅនោះហើយទៅមកៗ រឿងអីយ៉ាបំដើរមិនរួច ។ ចិនវាមាននៅដេកនឹង
ស្រែនឹង២-៣ថ្ងៃ ដូរទៅមកៗ ។

សុយហៀង : ចុះលោកតា ជីវិតពីលោកតាជំនាន់ខ្មែរក្រហមធ្វើមេភូមិ ហើយឥឡូវធ្វើមេភូមិទៀត
លោកតាគិតទៅថាពីរនឹង មួយណាវាម៉េចដែរ លោកតាគិតថាវាមានផ្លាស់ប្តូរឆ្ងាយ
ច្រើនទេ?

និន : ទេ! បើតាមគិតវាផ្លាស់ប្តូរ វាមានច្រើន ព្រោះវាជំនាន់នោះវាក្មេងរបបទេ ឥឡូវវា
មានវាផ្លាស់ប្តូរចិន ។ តែរកស៊ីជំនាន់នោះ បើយើងមិនធ្វើស្តី ដុះអញ សិទ្ធិអញមេ
ភូមិទៅហើយ មិនកាន់កំបិត មិនកាន់ពូថៅក៏វាបានដែរ តែឥឡូវយើងដល់កាន់
កំបិតកាន់ពូថៅ គោ ក្របី បានវាមានហូប វាខុសគ្នាចិន ។

សុយហៀង : ចុះលោកតាថាមួយណាណាជាន់?

និន : ទេ! ថាវាមិនលើសទេ ។

សុយហៀង : អត់មានលើសគ្នា?

និន : បាទ! ប៉ុន្តែវាឃើញថាខុសកាលនោះ វាខុសឥឡូវៗ គេរកកន្លែងមានកន្លែងយុត្តិ
ធម៌សួររកចម្លើយ តែជំនាន់នោះគេមិនសួរទេ ដូចថាគេដឹងថាយើងខុស ឬមួយ
យើង ខុសដោយមិនដឹង គេអត់បាច់ប្រាប់ពីណាទេ ។

សុយហៀង : ចាប់យកទៅម៉ែ?

ឆន្ទៈ : គេចាប់យកទៅម្តង បើគេពុំ គេដឹង ។

សុយហៀង : ដែលមានករណីកើតឡើងក្នុងភូមិអី?

ឆន្ទៈ : មិនដែលករណីអីឲ្យវាខូចខាត អាទីន៍វា ។ អាទីន៍កាលជំនាន់នោះ បើតាមស្តាប់ទៅ តែមានចាប់ អាទីន៍វាខូចខាតហើយ ។ តែប្រជាជននៅក្នុងកន្លែងនេះក៏មិនដែលមាន ចាប់អ្នកណាចេញទៅ១-២យប់អីគ្មាន ។

សុយហៀង : លោកតាថាមានផ្លាស់ប្តូរខ្លះអី ផ្លាស់ប្តូរខ្លាំងទេ នៅក្នុងភូមិលោកតា?

ឆន្ទៈ : ផ្លាស់ប្តូរពីជំនាន់នោះ ហើយឥឡូវ?

សុយហៀង : ហ្នឹងហើយ?

ឆន្ទៈ : ហេ! បើតាមតែទិដ្ឋភាព ផ្លាស់ប្តូរ តែផ្លាស់ប្តូរថាវាមិនផ្លាស់ប្តូរទិដ្ឋភាព វាការរកស៊ី ឃើញថាកាលនោះ វាក្មេងដូចយើងចង់បានអី មិនបានដូចឥឡូវទេ ទិដ្ឋភាពគេ គម្រិះបញ្ជាក់និរន្តរស្រព្វ រកបាន ។ តែជំនាន់នោះវាក្មេងអ្នកណារកណាគ្រៅពី សហករណ៍គេ ។

សុយហៀង : ចុះលោកតា កាលពីចូលមក៧៧នឹង លោកតាមានឃើញគេចាប់ដូចអ្នកអតីត ខ្មែរក្រហមគេយកវ៉ៃ លោកតាមានឃើញ?

ឆន្ទៈ : គ្មានឃើញ ។

សុយហៀង : អត់មាន?

ឆន្ទៈ : បើតាមគិត ។

ជាតិ : រៀនណាមមានមកចាប់អី?

ឆន្ទៈ : បើសិនជាចាប់ ក្នុងតែចាប់ខ្ញុំព្រោះខ្ញុំវាជាប់និទ្ទាការ វាក្នុងតែចាប់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំវាមិន ដែលចាប់ដែលចង់ ដែលហៅអីទៅចូលឃុំចូលស្រុកផង ។

ជាតិ : គេអត់ដែលហៅអីទៅសួរចម្លើយអី?

ឆន្ទៈ : អត់ ឈឺ ។

សុយហៀង : ចឹងលោកតាគិតថាជាមួយអ្នកភូមិធម្មតា ហើយនឹងអតីតមិនមែនលោកតា ដូចថា អតីតខ្មែរក្រហមទូទៅ លោកតានៅក្នុងភូមិអីចឹង ពួកគាត់ម៉េចទៅល្អនឹងគ្នា ឬមួយ ម៉េចដែរ?

ឆន្ទៈ : ទេ!

សុយហៀង : ធម្មតា? អត់មានឈ្មោះគ្នា ប្រកាន់ខ្លាំង សំបាលនឹងគ្នា?

ឆន្ទ : អត់ទេ អត់ ។

សុយហៀង : អត់មានចង់សងសឹក សងអី?

ឆន្ទ : គ្មាន អាចឹងបានថា ចង់សងសឹកចង់បង់បង់តំណុលខ្ញុំធ្វើការតាំងពីជំនាន់ខ្មែរក្រហម និងជំនាន់ឥឡូវនេះ ។ យើងចូលមកដល់ គេមិនឲ្យធ្វើការក្នុងឥឡូវនេះភ្លាមទេ ។ កាលពី ៧៧ មកទល់នឹង៨៣ ឲ្យធ្វើត្រឹមក្រុមទេ ។ អីចឹងគេទុកអានីតាមដានមើលទេ បើថាវាអាចឡើងរួចក៏ឡើងទៅ បើវាឡើងមិនរួចទេ វាចុះសូន្យទៅវិញហើយ អានីតាវាចឹង ។ ចឹងខ្ញុំចូលដល់ក្នុងភូមិ ខ្ញុំថាវាគ្មានរស់អី ព្រោះនិន្នាការរបស់យើងមិនមែនម៉ាជំនាន់ណា ១-២ជំនាន់ទៅហើយ គួរតែមិនទៅ ។

សុយហៀង : អត់ទេ ជួនកាលលោកគាត់ធ្វើល្អអីចឹង?

ឆន្ទ : ឥឡូវយើងអ្នកខ្លះយើងក៏មិនហ៊ានថាដែរ ។

សុយហៀង : អ្នកភូមិចូលចិត្តលោកគាត់ទេ តាមលោកគាត់មើលទៅ?

ឆន្ទ : តាមគិតទៅ អានីតាមចូលចិត្តនឹងយើងៗក៏គ្រប់គ្រងដល់ឥឡូវនេះក៏មិនបានដែរ ។ ប៉ុន្តែ១០០ ១០០០ ម៉ែត្រក៏មិនអត់១-២ វាត្រឹមពាក្យសម្តីតិចតួច អានីតាអនុគ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមកបាន ។ បើឥឡូវមិនស្តីសោះក៏មិនកើត មិនថាសោះមិនកើត ។

សុយហៀង : ចុះលោកគាត់មានជើង មានក្តាប់បានថាមូលហេតុអី បានជាអ្នកភូមិយើងខ្លះ កាត់អត់មានខឹងអីចឹង?

ឆន្ទ : ទេ! ត្រង់នឹង ។

សុយហៀង : កាត់បងប្អូនគ្នាឬម៉េច?

ឆន្ទ : វាមានបងប្អូនវាមាន អ្នកឆ្ងាយដូចថាវាញាតិស្រុក វាមិនសាច់ឈាមទេ ញាតិស្រុកក៏ស្ងាត់នឹងចឹងទៅ អាមិនស្រុកស្ងាត់ចឹងទៅ ។

សុយហៀង : ព្រោះខ្ញុំពួកភូមិជិតៗនឹង ចាប់អ្នកខ្លះកាចសាហាវពេកចឹង គេរើចឹង ។

ឆន្ទ : បាទ! អានីតាវាមានចឹង យើងប៉ុន្តែរាយការណ៍ ប៉ុន្តែហៅគេមកចាប់មកចង អានីតាគេស្តាប់គេខ្ចើម អានីតាវាត្រូវទៅសូន្យតាំងពីចុះមកនោះ បានម៉ាឆ្នាំអី ឬកន្លះឆ្នាំអីគេយកទៅបាត់ដែរនឹង អានីតាភូមិគេមាន ព្ន ។

សុយហៀង : ពួនិយាយ?

ឆន : បាទ! ប៉ុន្តែមិនច្រើនទេ ៤-១០-២០-៣០ ភូមិអីវាមានមួយ ច្រើនឃើញខូច ពូថា រាមអណ្តើកនឹង ខូចម្នាក់ដែរ ។

ពិចិត្រ : ចុះលោកតាមានក្តាប់បានថា ហេតុអីបានជាអ្នកភូមិដែលគាត់មិនមែនជាខ្មែរក្រហម ដូចជាគាត់បន្ទាប់ពីរបបនឹងចប់ មានន័យថាទៅរករឿងអ្នកធ្លាប់ធ្វើការពីសម័យមុនអី ចឹង លោកតាមានក្តាប់បានដោយសារមូលហេតុអី?

ឆន : ទេ! អានឹងគ្រាន់តែគិតខ្លួនខ្ញុំ បើតាមក្តាប់ពីគេ វាមិនអាចយកពីគេទេ បើតាមគំនិត របស់យើង តែយើងធ្វើជំនាន់នឹងវាជ្រុលហួសពេក ។ ដល់ជ្រុលហួសពេក ដល់យើង គ្រឡប់មកវិញ មានលើមានក្រោមហើយ ។ អីចឹងគេទ្រាំមិនបាន គេធ្វើបាបវិញ អានឹងបើតាមគំនិតរបស់ខ្ញុំទេ បើថាយើងធ្វើម៉ាល្មម ពាក្យសម្តីនាយអាយតិបត្តិ អានឹងវាមិនបានដល់ចឹងអីទេ ។ អានឹងខ្ញុំរឹតតែម្ល៉ោះខ្លួនខ្ញុំ មិនរឹតតែម្ល៉ោះគេទ្រុឌតុល្លដុត ដើម ។

សុំយហៀង : ចឹងលោកតា សុំសួរមួយ ពេលជំនាន់នឹង គេមានភ្ញៀវសង្កត់លោកតាធ្វើអីធ្ងន់ធ្ងរ ខាងថ្នាក់លើ មានបញ្ហាឲ្យលោកតាធ្វើអីធ្ងន់ធ្ងរ?

ឆន : ទេ!

សុំយហៀង : ឲ្យធ្វើស្រូវឲ្យច្រើនចឹង ឬមួយយ៉ាងម៉េច?

ឆន : អាជឿនធ្វើនឹង ធ្វើស្រែ ធ្វើស្រូវនឹង ។

សុំយហៀង : អត់មានអ្នកណាភ្ញៀវសង្កត់លោកតាទេ?

ឆន : គ្មាន ធ្វើធម្មតាចឹង ។

សុំយហៀង : គេអត់បង្ខំឲ្យធ្វើបាន ឬមួយម៉េច ប្តេជ្ញាម៉េច?

ឆន : អាប្តេជ្ញានឹង ពេលប្រជុំពេលអីគេថាប្តេជ្ញាចឹងមែន ប្រជុំថាប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យបាន៣គោន ទៅ៦គោននឹង អានឹងមានថា ប៉ុន្តែបើថាចុះបើដល់ស្រូវវាមិនបាន ។

សុំយហៀង : ធ្វើម៉េចទៅគេស្តីឲ្យលោកតា បើអត់បាន?

ឆន : ស្តីឲ្យមិនបានវាទូទៅ ឃុំនៅធ្វើនឹង យើងប្រជាជនក៏នៅធ្វើនឹង អីចឹងទាហរណ៍ថាដី ពីនឹងទល់ថ្នល់សុបិន្ត តែម៉ាយុំទេ អានឹងរួមគ្នាទាំងអស់ធ្វើ គេអាយើងនៅតាមភូមិ នេះ យើងធ្វើតាមភូមិចឹង គេក៏ចុះមកពិនិត្យលើយើងធ្វើនឹងដែរ ។

សុំយហៀង : លោកតាមានជីវិតទេ ពេលឃុំធ្វើអត់បានសម្រេចដូចបញ្ហាថ្នាក់លើចឹង មានរឿងអី កើតឡើងចំពោះឃុំនឹង?

និន : ទេ! មិនដែលឮ ។

សុយហៀង : ដូចអត់មានអី?

និន : បាទ! ឮថាម៉ែច គ្រាន់តែប្រជុំនឹង ធ្វើឲ្យបានច្រើន បើវាមិនបានច្រើនធ្វើម៉ែច ។

សុយហៀង : ចុះលោកតាមានស្គាល់អ្នកផ្សេងទៀត ក្រៅពីអ្នកផ្សេងទៀតក្រៅពីអ្នកដែលស្លាប់ ហើយនឹង អី! មានអ្នកនៅរស់ ហើយធ្លាប់ធ្វើ?

និន : ភូមិ ដែរ នៅរស់ ។

សុយហៀង : ពីណាក៏បានភូមិឃុំ ឬមួយក៏មេកង មេស្រុក មេអីចឹង លោកតាដែលអាច? មានស្គាល់អ្នកណាខ្លះ?

និន : ទេ! ឥឡូវនឹងវាស្លាប់អស់ហើយ ម៉ាស្គាល់គ្នានឹង អាថ្នីក៏ស្លាប់ អាចាស់ក៏វាស្លាប់ ។ បើតាមខ្ញុំស្គាល់ៗ ច្រើនដែរ ប៉ុន្តែឥឡូវវាស្លាប់អស់ទៅហើយ មកទៅសួរក៏មិនដឹងទៅ សួរស្តី ។

សុយហៀង : ស្លាប់អស់ខ្ញុំទៅសួរ?

និន : ស្លាប់ទៅហើយ(សើច) ។ ម៉ាប៉ែកទៅត្បូងចេះវាអត់ស្គាល់ វាដាច់និយាយថាវាដាច់ ក្រុម ដាច់ពួកចឹងទៅវាអត់ស្គាល់ ចឹងស្គាល់ម៉ាជួរនេះចេះទៅវាសួរហើយ ។

ជាតិ : ចុះតាមុនឆ្នាំ៧៧ ភូមិនឹងមានគេជម្លៀសទៅស្រុកត្រាំកក់ទេ?

និន : វារឿងត្រាំកក់ ទៅគ្រាន់ម៉ារត់ដូចយាយវាឡើងមកវៃគ្នានឹង អានឹងរត់មែន ទៅម៉ា ថ្ងៃៗថ្ងៃ រិលមកដុះវិញមក ទៅដល់ត្រឹមតានិទៅអីនឹង ។

ជាតិ : មិនមែនគេជម្លៀសឆ្នាំ៧៨ទៅត្រាំកក់?

និន : ៧៨ អានឹងរត់គេត្រូវឲ្យកៀងករឲ្យឡើង ចេញពីភូមិទៅនឹងហើយ ព្រោះអានឹងទៅ ដល់នេះគេមិនឲ្យទៅទេ តែយើងនៅគេថាយើងនឹង ។

ជាតិ : ឆ្នាំណា?

និន : អានឹង៧៧នឹងដើម៧៧ ចុង៧៨នឹង ។ ខែយើងស្អុលហើយ សន្ទុនបែកកុម្មុនីន ខែ មើលទាល់តែខែ៧ ខែ១០ នឹង ។

ជាតិ : ខែ១០ ៧៨?

និន : អី! ខែ១០ ឥឡូវយើងខែ៧ ។

ជាតិ : ខែអស្សុជ កក្កដាអី?

និន : អី! ខែអស្សុជ កក្កដា ឡើងទៅស្រូវទំពាយអាយហើយនឹង ។

ជាតិ : បឹងអីនៅត្រាំកក់ប៉ុន្មានខែដែរ?
ឆីន : ហេ! មិនទៀត រត់ចុះឡើងៗដូចរត់ជ្វាសក់ខ្លែងដូចទន្សាយបឹង ។ ប៉ុន្តែដល់ស្រូវកេខុំ
អីកេខុំទៅប្រូតកាត់យកមកហូបទៅណាជំនាន់នឹង ។
សុយហៀង : បឹងលោកតាខ្ញុំអរគុណលោកតាច្រើនណាស់ ។ ជម្រាបលា ។
ឆីន : បាទ! អញ្ជើញ ។

« ចប់ »